

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

III. De electione, & electi potestate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

eorundem percipi, exigi, eosque integros personis prædictis, postquam ipsas literas sub plumbo expeditas haberent, una cum dicta possessione consignari, quandoque vero, dum literæ sub plumbo huiusmodi expeditæ existunt, ut jus suum unicuique illorum conferretur, & temerarium audacia debita castigatione compescatur, ac ipsæ literæ Apostolicæ facilius debitis executioni, ut patet, demandentur, proviso de beneficiis in corporalem, realem, & actualem possessionem beneficiorum, & annexorum, iuriumque, & pertinentiarum prædictorum induci, & inductos in ea manentem, amotis quibuslibet intrusis detentoribus ab eisdem, aliaque fieri, & exequi per diversas vias in forma brevis, & sub annulo Piscatoris confectas literas mandet, & percipiat certis inibi modo, & forma tunc præscriptis, dilecto filio causarum Curie Cameræ Apostolicæ generali Auditori, seu alio executoribus desuper deputatis, quibus omnino parendum esse. Nihilominus, nonnulli beneficiis prædictis inhiantes, ac gratis prædictas illudere, earumque intrusiones & detentiones improbe tueri fatigantes, executionem literarum in forma brevis huiusmodi, & facultatem per eas ipsi executoribus attributam diversis dubiis, & cavillationibus remorentur, & processus per eosdem executores desuper habitos, & formatos, ac inde secuta quæcunque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti esse, neque attendi debere contendunt, sub prætextu, quod in decreto sacri Concilii Tridentini, sessione vigesima quarta, capitulo vigesimo, dispositum fuerit, quod causæ omnes ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, etiam si beneficiales sint, in prima instantia coram ordinariis locorum duntaxat cognoscantur, exceptis a his, quæ juxta Canonicas sanctiones apud Sedem prædictam sunt tractandæ, vel quas ex urgenti rationabili causa indicaverit summus Pontifex Romanus, per speciale scriptum signaturæ suæ ejus manu propria subscribendum committere, aut avocare. Verum cum decretum huiusmodi Concilii concessione prædictarum literarum in forma brevis, & illarum executionem nihil efficiat, neque per illos causas, seu instantia introducat, sed merè executivè procedi mandetur, literæ quoque in forma brevis annulo Piscatoris munitæ, non minoris sint efficacis & auctoritatis, quam re scripta signaturæ Rom. Pontif. ejus manu propria subscripta; Nos in his nostræ debite declarationis cautelam adhibentes, ac provisorum prædictorum jus a veris dubia & cavillationibus huiusmodi, æquitate & justitia suadentibus perseverare volentes, nec non prædictatum, & quarumcunque literarum in forma brevis super capienda possessione nomine Cameræ huiusmodi, aut in favorem literarum sub plumbo expeditarum tam à prædecessoribus nostris quam nobis, & dicta Sede hæcenus concessarum, tenoris ac litis, & causæ, si quæ desuper executæ sint, statum & merita, nominatimque & cognominata judicium executorum, & colligantium præsentibus pro sufficienter expressis habentes. Motu proprio, non ad ipsorum provisorum aut aliorum nobis pro eis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia ac de mera nostra deliberatione decernimus, & declaramus per concessionem literarum in forma brevis, sub annulo piscatoris super capienda possessione quorumcunque beneficiorum dispositioni Apostolicæ referatarum seu affectu Sedis & Cameræ Apostolicæ nominibus apprehendenda, & ejusdem possessionis in favorem provisorum ab ipsa Sede de eisdem beneficiis postquam literas sub plumbo super provisionibus huiusmodi habuerint expeditas relaxatione,

nec non assistentia ipsi provisio literas desuper sub plumbo expeditas habentibus præstanda, & aliorum inibi expressorum executione faciendæ, quæ mandata executiva sunt, & summariam duntaxat causarum propter quas illæ emanarunt cognitionem requirunt, decretis Concilii huiusmodi non contraveniri, nihilque præjudicii illis inferri, vel eorum formam in aliquo violari, neque indici aut censeri, vel executionem literarum earundem propterea in aliquo suspendi sive remorari, aut facultatem literarum executores ipsos & ab eis deputatos sub executoris facultate sibi per easdem literas, ut præfertur concessas, uti, frui, gaudere, & contra illis non parentes ad declarationem incursum penarum, & censurarum in eisdem literis in forma brevis contentarum ac invocatione brachii secularis procedere, alia omnia & singula in eisdem literis contenta (illarum tamen forma servata) facere & exequi libere & licite potuisse, & posse, nec non processus desuper habitos, & formatos habendosque, & formandos, ac inde secuta, & sequenda quæcunque firma, valida, & efficacia fuisse, & esse & fore, suosque integros, & plenarios effectus fortiter debere in omnibus & per omnia. Præsentibus quoque literas de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quoquam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari nullatenus posse.

TITVLVS III.
DE ELECTIONE, ET ELECTI
potestate.

Iulius II. In Concilio Lateranensi.

Electio Pontificis Maximi Simoniacæ institutione indulta, nulla est, nullusq. potestari, adeo ut sic electus exaureatur ab omnibus dignitatibus & officiis cum suis sequacibus, & complibus Cardinalibus.

CAP. I.

Quoniam tam divino quam humano jure in spiritualibus præcipue detestabiliter sit simonia a labes prohibita, & fons magis in electione Romani Pontif. Vicarii Iesu Christi Domini nostri, abominabilis sit & universali Ecclesie perniciosus. Nos qui regimini ejusdem universali Ecclesie (meritis licet imparibus) annuente Domino præsidemus cupientes quantum cura Deo possumus in præmissis pro tanta rei necessitate ac periculi magnitudine, ut tenemur, in posterum salubriter providere, de fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalium consilio & unanimi consensu hac nostra perpetuo valitura constitutione, Apostolica auctoritate & de potestatis nostræ plenitudine, statuimus, ordinamus, decernimus, & diffinimus, quod si (quod Deus pro sua clementia, & ineffabili bonitate avertat) contigerit, postquam nos, vel successores nostros successivè ipse Deus ab huiusmodi universali Ecclesie regimine absolverit: humani generis inimico procurante, & ambitione vel cupiditate ad hoc inclinante, seu impellente, electionem Romani Pontificis, ab eo, quem eligi contigerit, vel ab aliquo seu aliquibus de cetero Cardinalium quomodolibet votum dantibus per simoniacam hæresim (in dando, promittendo, vel recipiendo pecunias, bona cujuscunque generis, castra, officia, vel beneficia, seu promissiones & obligationes) commissam, per se, vel alium, seu alios quomodocunque, & qualitercunque (etiam in duarum partium, vel omnium Cardinalium unanimi concordia, quomodolibet, etiam per viam assumptionis unanimiter, nemine discrepante, etiam sine scrutinio factæ) celebrari, vel fieri: non solum

a C. nec licet. 17. dist. c. majores. de bapt. Virgilius Papa in Epist. ad Eutherium in fin. & Pelagius 2. in 1. Epist. circa fin. cum similibus. b Notetur differentia literarum Apostolicar. de quibus P. Greg. in Synagoga. l. 17. ca. 11. num. 10. & seqq.

a Concil. Basili. sess. 23. modum præscribit. Vid. Redoan. de simonia. 2. cap. 33. num. 21. & seqq.

litteras, quas vidimus, nuncupabant, mandarent, & concederent, ut iudices in ipsis literis Apostolicis deputati, & sine licentia vel consensu quorumcumque Prælatorum, vel superiorum, aut officialium eorundem, litteras Apostolicas exequi possent & deberent. Tamen nuper in publica signatura coram nobis nonnullæ supplicationes propositæ fuerunt, continentes quod in Toletan. & Carthaginen. ecclesiis sub colore falsitatis obviandi editæ fuerant constitutiones synodales, quibus caveri dicebatur, ut Tabelliones & Notarii, etiam à partibus requisiti, litteras Apostolicas nullatenus recipere possent, nisi illæ prius per Archiepiscopum Toletanum, & Episcopum Carthaginensem, pro tempore existentes, aut eorum officialia examinata forent, à nobisq; earundem Constitutionum confirmatio peteretur.

Nos petitionem huiusmodi uti ratione carentem, cum Romani Pontificis gesta per inferiores sibi & subditos, sine eius speciali licentia examinari non debeant: indecens, & absurdum, quinimò temerarium esse censentes, quod aliquis quavis occasione litteras Apostolicas sine Romani Pontificis speciali commissione examinare vel præsumat: propterea supplicationes ipsas, prout merito rejiciende erant, rejecimus, & coram nobis lacerari fecimus. Ac constitutiones eodem temeritate tali castigatione reprimere, ac super his tale remedium adhibere volentes, ut aliis in posterum committendi similia aditus præcludatur, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, litteras Bonifacii prædecessoris huiusmodi tenore præsentium approbamus, & innovamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, illasque inviolabiliter observari debere decernimus.

Nec non quascumque constitutiones synodales tam in dictis Toletan. & Carthaginen. quam quibusvis aliis Ecclesiis per universum orbem constitutis super his factas, motu, scientia, autoritate, & potestate prædictis cassamus, & annullamus, ac statuimus, & ordinamus, quod iudices & executores in literis Apostolicis pro tempore deputati, ac Notarii ac Tabelliones super his requisiti, litteras ipsas Apostolicas sine alicujus personæ, cujuscumque Ecclesiastica vel mundanæ dignitatis fuerit, licentia vel consensu exequi possint & debeant. Et insuper universis Patriarchis, Archiepiscopis, Primatibus, Episcopis, & aliis Prælati, & personis Ecclesiasticis, nec non dilectis filiis Communitatibus civitatum, & universitatibus castrorum, oppidorum, terrarum, & locorum, sub interdictis, singularibus verò personis eorum, etiam secularibus, sub excommunicationis & anathematis poenis, quas eo ipso si contra fecerint, absque alia declaratione incurrant, & à quibus non nisi à nobis vel successoribus nostris Romanis Pontific. canonicè intrantibus, præterquam in mortis articulo constituti, & debita satisfactione præmissa, absolvi, & interdicti huiusmodi relaxationem obtinere possint, in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ne iudices & executores literarum Apostolicarum, ac Notarios & Tabelliones super his requisitos, quò minus litteras Apostolicas huiusmodi exequi possint, quoquo modo impedire præsumant, ac eos qui executionem literarum huiusmodi impedientibus auxilium, consilium vel favorem quovis modo directè vel indirectè, publicè vel occultè præstare præsumperint, etiam si Patriarchali, Archiepiscopali, Primatiali, Episcopali, & quavis alia Ecclesiastica vel mundana, etiam Imperiali, Regali, Reginali, aut Ducali, vel alia præfulgeant dignitate, eidem excommunicationis, & anathematis sententiæ, à qua, non nisi, ut præfertur, absolvi possint, subjacere: ac civitates, castra, oppida, & loca prædicta, & in quibus moram trahere contigerit, Ecclesiastico supposita interdicto, tam diu firmiter observando, donec compuncti corde huiusmodi

interdicti relaxationem, debita satisfactione præmissa, meruerint obtinere, ac ibidem permanerint, & per se ipsum post eorum inde discessum, motu, scientia, & potestate plenitudine similibus decretis: ac sub dictis poenis etiam mandamus illis, quorum libris constitutiones synodales & provinciales huiusmodi descriptæ reperitur, ita deleri & cassari, ut amplius legi non possint. Dat. Romæ Cal. Mart. 1518. Concordat c. tibi qui. 12. in 6. h. t.

Clemens VII.

Persona excommunicatur, loca interdictis supponitur poenis consensu, favore & comatu litera & rescripta Apostolica sine executione remanent.

CAP. III.

Rescriptorum & literarum Apostolicarum executionem impediens, & illos qui impedientibus tantum, consilium, vel favorem directè vel indirectè, publicè vel occultè, aut quovis quavis colore præsumperint, etiam si Patriarchali, Archiepiscopali, Primatiali, Episcopali, & quavis alia Ecclesiastica, vel mundana, etiam Imperiali, Regali, Reginali, Ducali, vel alia dignitate præfulgeant, per alias nostras litteras in die comatus publicè lectas a excommunicavimus, & anathematizavimus, prout etiam tenore præsentium eos eidem excommunicationis & anathematis sententiæ, à qua non nisi ut præfertur absolvi possint, subjacere, ac civitates, terras, castra, oppida, & loca, in quibus dicti inobedientes & contrafacientes manserint, & ad quæ eisdem contigerit, Ecclesiastico supposita esse interdictum, tam diu firmiter observando, donec ad cor reverti, interdicti huiusmodi relaxationem, debita satisfactione præmissa, meruerint à nobis aut dictis successoribus obtinere. Nec non omnes & singulas sententias, cunctas & poenas, quas dicti ordinarii, aut eorum officialia contra huiusmodi iudices, & executores literarum Apostolicarum, aut illas impetrantes, seu notarios, & tabelliones propter executionem per eos factas vel faciendas præsumperint & promulgaverint, aut in futurum quovis modo libet infligent, aut promulgabunt, irritas & inanes & nullius roboris, vel momenti existere, eisdem motu, scientia, autoritate, & potestate plenitudine decernimus, & declaramus. Dat. Rom. 4. Cal. Ian. 1511.

Gregorius XIII.

Concilio Tridentini decretum, de cognoscendis iustificationis notariis locorum, Apostolicis rescriptis non dicit.

CAP. IV.

Ad Romani Pontificis providentiam circumspiciam pertinere dignoscitur, dubitare fierorum Conciliorum decretis pro temporum ingentia, sicula declarationis oraculo dilucidare, & interpretari, ut eisdem dispensationum inter fideles quoslibet valeam subornari. Accepimus sanè nuper quodlibet multos Romanus Pontifex, ut provisiones & gratias per eum de beneficiis pro tempore vacantibus, ac sicut & sedis Apostolicæ dispositioni & ordinationi reservatis, in favorem diversarum personarum sibi gratiarum & acceptorem diversarum personarum sibi gratiarum, & ne (dum factæ, executioni debita demerentur, & ne (dum litteræ Apostolicæ sub plumbo desuper expeditur) beneficia ipsa ab aliquibus detrimere sustineant, in spiritualibus & temporalibus detrimere sustineant, nonnunquam corporalem possessionem ipsorum beneficiorum, & illis annexorum, inrimaque, & pertinentiarum quomodocumque sedis & cameræ Apostolicarum nominibus apprehendi, ac omnes, & quoscumque redditus, & proventus beneficiorum, & annexorum

a Sulemii illo diplomate, quod legitur Roma die canon. D. 1511. singulis annis excommunicantur, qui executionem literarum Apostolicarum, aut aliarum expeditorem impediunt.

huiusmodi electio, vel assumptio, eo ipso nulla existat, & nullam eidem sic electo, vel assumpto administrandi, in spiritualibus & temporalibus, facultatem tribuat, sed etiam contra dictum sic electum, vel assumptum, de simoniaca labe, à quocunque Cardinali, qui eidem electioni interfuerit, opponi, & excipi possit, sicut de vetera & indubitata heresi: ita quod à nullo pro Romano Pontifice habeatur, quinimo ipse sit à priori suo Cardinalatu, & alio quoque honore, Ecclesiis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus Monasteriis, & dignitatibus, & aliis quibuscunque beneficiis, & pensionibus, quæ tunc obtinebat in titulum vel in commendam aut aliàs quomodocumque, absque alia declaratione privatus existat. Et idem electus non Apostolicus sed Apostolicus, & tanquam simoniacus, & hæresiarca, & ad prædicta omnia & singula perpetuo inhabilis habeatur, sit. Nec ejusmodi simoniaca electio per subsequentem ipsius intronizationem seu temporis cursum, aut omnium Cardinalium præstitam obedientiam ullo tanquam tempore convalescat.

Idem ibidem.

Pontifici simoniacè electo nemo obedire tenetur, nisiq. auctoritati detrudere omnibus liceat, & nova electiones à Pontificio solo dèstruendæ sũt.

CAP. II.

Liceat omnibus & singulis Cardinalibus, (etiam illis, qui huic simoniacæ electioni, seu assumptioni consenserint, etiam post intronizationem, & adorationem, seu obedientiam) ac etiam universo Clero, populo Romano, nec non subditis, & sancti Angeli de Vibe, ac quarumvis aliarum Romanæ Ecclesiæ arcium prefectis, Castellanis, Capitaneis & aliis officialibus (quocunque homagio, seu juramento, vel cautione præstitis, non obstantibus) à talis electi, etiam intronizati, obedientia, & devotione, impune & quodocumque discedere, (ipsis, fidei Rom. Ecclesiæ, & obedientiæ futuri Rom. Pontificis canonice intrantis nihilominus astrictis permanenribus) & eum, ut Magum, ethnicum, publicanum, & hæresiarcam evitare. Ad cuius quoque confusionem fuerint, si præsumperint se regimini universali Ecclesiæ, prætextu talis electionis ingerere, auxilium brachii secularis contra eum implorare. Nectales ab ejus obedientia discedentes, tanquam tunicæ Domini scilicet, & aliarum propter dictum discessum poenarum, seu censurarum ultioi subjaceant. Cardinales vero, qui eum simoniacè elegerunt, à suis ordinibus, etiam Cardinalatu, titulis, & honore, ac quibuscunque Patriarchalibus, Archiepiscopalibus, Episcopalibus, & aliis prælaturis, ac dignitatibus, & beneficiis, quæ in titulum, vel commendam tunc obtinebant, vel in quibus, seu ad quæ just tunc habebant, absque alia declaratione, privati existant, nisi ab illo penitus, & cum effectu discesserint, & reliquis Cardinalibus, qui hujusmodi simonia non consenserint, infra terminum octo dierum, postquam fuerint ab eis requisiti, personaliter, si fieri poterit, aliàs per edictum publicum, se absque fictione, vel fraude univerint, & conjunxerint. Et tunc si præfatis aliis Cardinalibus se univerint, & conjunxerint, in pristinum statum, & ad pristinos honores, & dignitates, etiam Cardinalatus, ac ecclesiasticas, & beneficia, quibus præterant, & quæ obtinebant, reintegrati, rehabilitati, ac restituti & repositi, ab hujusmodi simoniaca labe, & censuris ac poenis ecclesiasticis quibuscunque absoluti, eo ipso existant.

Idem.

Simoniaca electio conficit, proxenetæ & mediatore ad instar eorum Majestati panis subijciuntur, aliter & passivus. Cardinales vero novum Pontificem eligendi agnoscere transite conceditur potestas.

CAP. III.

Mediatores verò & proxenetæ, trapezitæ, vel ceteri, quàm laici, quiscunque dignitatis, & ordinis fuerint, etiam Patriarchali, Archiepiscopali, vel alia seculari, mundana, siue ecclesiastica dignitate præditi, etiam quorumcumque Regum, & Principum, aut Imperatorum, vel nuncios, hujus simoniacæ electionis particeps, sint omnibus suis ecclesiis, beneficiis, prælaturis, & aliis, ac aliis quibuscunque honoribus, & bonis, ac privilegiis, & ad similia inhæbiles, acetiè active & passivè, & eorum bona ipso facto, ad instar criminum labe majestatis, siue Apostolicæ, labe percenentur, & devolvantur, si prædicti delinquentes scilicet fuerint, vel aliàs Romanæ Ecclesiæ labe sint. Item verò & feuda taliter delinquentium, non habentia secularium, in partibus, siue secularibus, in parte territorii bona sua fuerint, ipso facto similia percenentur. Ita tamen, quod si infra tres menses, à die nota fuerit illos simoniam commisisse, vel non possit, Principes dicta bona siue feuda siue redditus applicaverint, ex tunc illa siue Ecclesiæ Romanæ quæcunaque censentur, & sint eo ipso, absque aliquæ declaratione. Promissiones quoque, & obligationes, vel sponsones propterea quando cumque, etiam antea factæ electionis, etiam extra perfonas Cardinalium, per quoscunque alios quomodocumque factæ, quæcunque inexcogitabili solennitate, & forma, etiam rata, conditionales, siue eventuales, & in forma commissarum, ex quacunque causa, etiam de potestate, commutabilis, confessionis de recepto, donacionis, interuenti, vel venditionis, permutationis vel alterius quocunque contractus etiam in ampliori forma Canonica Apostolica factæ, sint nullæ & invalidæ, & ad quæcunque ineffectuales, nullusque illarum vigore cogi vel obligari possit, in iudicio vel extra. Licet quoque etiam ab illis impune, absque aliquo metu, siue poenitentia, recedere. Et insuper liceat Cardinalibus, prædicti electionis discesserint, adhibitis secundum alios Cardinalibus, etiam illis, qui hujusmodi simoniacæ electionis consenserint, & postea eidem Cardinalibus in dicta simoniaca non implicibus se univerint, si se eum etiam ante electionem, alioquin sine eis, ad alterius nihilominus Pontificis electionis, non expectata alia sententia de labe simoniacæ electionis hujusmodi (eadem tamen sententia) contra constitutionem semper in suo robore permanentem, & infra constitutionem semper in suo robore permanentem, & contra ius tamen canonicè veniente, & Concilio generali indicere, & consecrare in suo robore, pro eis videbitur expedire. Non obstantibus quibuslibet contrariis constitutionibus, etiam generalibus Concilio editis. Datum in Concilio Later. apud S. Petrum, 17. Cal. Februar. Anno 1505.

Leo Decimus, In Concilio Lateranensi.
Electum & postulatum quodvis curas moderare cogere debeat, ut publicæ Ecclesiæ officium dignè ministrare possit, promovatur, etiam, morum, doctrinæ & vitæ castitate præ examine.

CAP. IV.

Cum pia memoria Alexander Papa III. prædecessor noster etiam in Lateranensi Concilio decreverit, ut promovendisin Episcopos & Abbates diligenter eligatur, nihilque magis Dei Ecclesiæ officiat, quam quod immereiti assumuntur Prælati ad regimen Ecclesiæ propterea in promotionibus Prælatorum, quatenus Romano Pontifice magna ratio haberi debet, eo prædicto, quod de promotione per eos ad Ecclesiæ, seu mensuram, in extremo iudicio rationem Deo reddendum fore, & ordinamus, ut deinceps perpetuum, statumque

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

temporibus, Patriarchalibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus Ecclesiis, & Monasteriis pro tempore vacantibus, de personis juxta præfati Alexandri constitutionem ætate matura, gravitate morum, literarumq; scientia præditis, non ad alicujus instantiam, per commendam, & administrationem, seu conservationem, aut alio quovis modo provideatur, nisi ratione utilitatis Ecclesiarum, prudentie, nobilitatis, probitatis, experientie, atque curialitatis antiquæ, cum competentis literaturæ, & in sede Apostolica meritorum, aliter visum fuerit faciendum. Idemque in electis & postularis, quorum electiones & postulationes per sedem Apostolicam admitti consueverunt, volumus observari. Et si de minoribus ætate 30. annorum Ecclesiis aut Monasteriis hujusmodi contigerit provideri, non dispensetur cum eisdem; ut Ecclesiis citra vigesimum septimum ætatis annum, Monasteriis verò citra vigesimum secundum præesse valeant. Quinimo ut accuratius, diligentique idoneæ personæ promoveantur, statuimus, ut Cardinalis, cui electionis, postulationis, aut provisionis Ecclesiæ, seu Monasterii relatio committetur, antequam in sacro consistorio (ut moris est) referat commissionem examinis ac electionis hujusmodi sibi datam, uni cujuslibet ordinis antiquiori Cardinali in ipso consistorio per se ipsum, vel si ea die, qua sibi commissionis onus injunctum fuerit, consistorium non fuerit, per Secretarium suum, aut alium quemlibet ex suis domesticis familiaribus notam illam facere debeat, qui tres priores alius quam primum sui ordinis Cardinalibus eam significare teneantur, negotiumque electionis, administrationis, postulationisve, aut promotionis summarie & de plano per scriptum dictis relator examinet, & si qui contradixerint, his vocatis, idoneis, graves & fide dignos testes, & si expediens opusve fuerit, alios ex officio assumere, processusque & jura ejusmodi relationis, unâ cum dictis testium die faciendæ relationis secum ad consistorium deferre debeat, neque ullo modo referat, si præsens in Curia promovendus majorem Cardinalium partem antea non adiverit, ut quæ à referente collega sint Cardinales audituri, oculata fide, quantum ad personam promovendi attinet, cognoscere possint. Promotus vero, eosdem Cardinales, qui præfentes in curia fuerint, ex antiquo more, consuetudineq; laudabili, quam primum visitare teneantur. Quem quidem morem, laudabiliter consuetudinem innovamus, ac inviolabiliter observari mandamus.

Pius IV.

Electus ad regularium dignitates, electionis auctoritate nec gaudeat, nisi per Pontificiam confirmationem.

CAP. V.

Pius Quartus tantis qui paulatim in religiosos irrepleverat abusibus & ausibus nimis licentiosis aliquando, sicut par est, cupiens occurrere, suamque sedi præfate prærogativam afferre, omnes & singulas electiones quantumvis personarum ad regimina monasteriorum, prioratuum, & aliarum dignitatum conventualium, ipsarumque electionum confirmationes per quoscunque cujusvis status, gradus, ordinis, & conditionis existant, & quavis etiam Archiepiscopali, Patriarchali, aut majori præfulgeant dignitate, hæcenus sic præsumptas, nullas, invalidas, ac pro nullis, invalidis & profus infectis habendas esse, personasque sic ut præfertur electas & confirmatas, monasteria, aliasq; dignitates hujusmodi sine legitimo titulo possedisse & possidere, nec non illorum fructus, redditus & proventus indebitè percepisse & percipere. Ac personas ipsas ad absolutionem, & habilitationem super his, nec non confirmationem electionum de se factarum à sanctitate sua, seu Romano Pontifice pro tempore existente, aut sede prædicta, infra sex menses à data præsentium computandos impetrandum, ac literas Apostolicas super hujusmodi confirmatione in totum expediend. omnino teneri, declaravit. Et nihilominus hac sua perpetuò valitura constitutione statuit & ordinavit, quòd nullus de cetero seu in regimine & administratione monasterii vel alterius dignitatis conventualis, ad quod seu quam illum eligi contigerit, in spiritualibus vel temporalibus, antequam ritè celebrata electio à sanctitate sua aut Romano Pontifice pro tempore existente, & sede prædicta confirmata, & literæ Apostolicæ de super expeditæ fuerint, per se vel alium, in toto vel in parte, quovis quæstio colore immiscere, aut ad illud vel se recipi facere, vel aliàs pro ejus prælato gerere præsumant. Decernens omnes & singulos qui secus fecerint, jure si quod illis ad monasteria vel eorum regimina, & administrationes, ac alias conventuales dignitates per electionem hujusmodi fuerit quæsitum, eo ipso privatos, & deinceps sibi ineligibiles esse, ipsaque monasteria & alias dignitates ab eadem sede impetrari posse, qui verò similes electiones confirmare præsumperit, eo ipso superiores ordinum videlicet suis dignitatibus privatos, ordinarius autem locorum etiam si Archiepiscopali & majori præcellant dignitate, ingressum Ecclesiæ interdictum, eosque ab Ecclesiarum suarum regimine & administratione suspensos existere.

TITVLVS IV. DE CARDINALIBVS.

Eugenius III. ex Concilio Constant.

Cardinalis creatio non prius rata & valida habetur, donec Cardinalatus insignia acceperint.

CAP. I.

Quoniam ex libris Romani ordinis, aliàs ceremoniarum nuncupatis, & aliis Eccles. Romanæ libris seu antiquis Codicibus comprehendi possit, & ex illis resulset, quid nominis, tituli vel honoris per secretam pronunciationem de alicujus persona in ejusdem Romane Ecclesiæ Cardinalem per Romanum Pontificem pro tempore in secreto consistorio factam eidem personæ in Cardinalem sic pronunciatam per promotionem hujusmodi acquiratur. Quis tamen temporibus modernis quibus aliquotiens nonnulli in secreto consistorio in Cardinales assumpti fuerunt secreto, & eis ex bonis respectibus insignia Cardinalatus saltem omninimè assignata fuerunt, nonnullorum aliter sapere quam oportet sapere satagentium astutas considerationes & inductiones subtilis, juxta præmissa & eorum effectum nonnulla dubia prodierunt. Nos ad submovendum causam & occasionem quorumcunq; dubiorum, quæ quomodolibet super iis insurrexere hæcenus, & possunt insurgere, præfenti irrefragabili constitutione decernimus, hujusmodi pronunciationem sic in secreto consistorio de quibusvis per nos hæcenus factam, seu in po-

a Jus non acquiritur electo ante confirmationem gl. in ca. nostris. & in c. qualiter. & ca. transmissam. de elect. & ibid. Innoc. lac. And. in c. si electo. de in integr. restit. lib. 6. Et qui exercet munus in electione collatum ante confirmationem, jure suo privatur. DD. in c. avortia. de electione. in 6. Felinus in cap. de Des timorem. de simonia.